

RAADSVOORSTEL

Zaaknummer	2242874
Onderwerp	Kadernota 2026-2029
Team	Financiën
Datum raadsvergadering	15 juli 2025
Programma	Alle begrotingsprogramma's
Inlichtingen bij behandelaar	Erik Vogelzang
Telefoonnummer	+31318538427
E-mailadres	erik.vogelzang@veenendaal.nl

Aan de leden van de raad,

Beslispunten

1. De Kadernota 2026-2029 vast te stellen als richtinggevend voor de uitwerking van de Programmabegroting 2026 en meerjarenraming 2027-2029.

Waarom naar de raad?

De raad is bevoegd tot het vaststellen van de financiële en inhoudelijke kaders voor de periode van 2026 - 2029.

Inleiding

Ieder jaar worden voor de zomervakantie de kaders voor het opstellen van de eerstvolgende programmabegroting en meerjarenraming opgesteld. Het college legt de Kadernota 2026-2029 ter besluitvorming voor aan uw raad. Door de Kadernota 2026-2029 vast te stellen geeft uw raad richting aan de financiële en inhoudelijke kaders van de gemeente Veenendaal voor de komende jaren. Het college werkt deze kaders uit tot een programmabegroting die in november door uw raad wordt vastgesteld.

Samenvatting

In deze kadernota komen we met voorstellen hoe we richting de Programmabegroting 2026 en meerjarenraming 2027-2029 een sluitende meerjarenbegroting willen realiseren. Hierbij is het door ons gehanteerde uitgangspunt dat er geen middelen beschikbaar zijn en de oplossingen dus binnen de bestaande budgetten gezocht moeten worden. Daarbij zijn we scherp blijven kijken naar wat echt nodig is, wat haalbaar is en hoe we onze middelen vervolgens zo effectief mogelijk blijven inzetten. Enkele keuzes die we hebben opgenomen zijn:

- Het huidig financieel kader voor de jaren 2026 tot en met 2029 voor de jeugdzorg op dit moment niet te verhogen met de doorwerking van de kostenstijging vanuit 2024 en het kader vanuit deze kadernota als taakstellend voor deze jaren te hanteren. Hiermee wordt de huidige taakstelling op de jeugdbudgetten opgehoogd met afgerond € 1,4 miljoen in 2026 en 2027 en

afgerond € 1,3 miljoen in 2028 en 2029. De uitdaging voor het invullen van deze taakstelling is hiermee aanzienlijk vergroot;

- De stelpost groei voor 2029 niet op te hogen, maar gelijk te houden aan het beschikbare bedrag in 2028. Het niet ophogen van de stelpost groei heeft een positief budgettair effect van € 500.000 in 2029. De extra lasten vanwege de groei van de gemeente dienen in dat jaar binnen de huidige budgetten opgevangen te worden;
- De oplossing voor de formatieve knelpunten te beperken tot hetgeen hoogst noodzakelijk is. De oorspronkelijke knelpunten, ingeschat op afgerond € 1,7 miljoen, zijn in deze kadernota teruggebracht naar een bedrag van € 549.000. Hierbij dient aangetekend te worden dat de keuzes over de invulling en de effecten op de onderliggende activiteiten ertoe kunnen leiden dat ambities of reguliere taken hierdoor onder druk komen te staan dan wel niet uitgevoerd kunnen worden;
- De extra inzet van een gedeelte van het surplus wat beschikbaar is in de algemene reserve voor een bedrag van € 562.000 in 2026 aflopend naar € 14.000 in 2029;
- In tegenstelling tot andere jaren de verwachte effecten van de Voorjaarsnota 2025 al in deze kadernota te verwerken. De voordelige effecten zijn ingeschat op € 3.284.000 in 2026, € 2.900.000 in 2027 en € 700.000 in zowel 2028 als 2029.

Wij achten deze maatregelen verantwoord, omdat we hiermee in gezamenlijkheid tot een afdoende oplossing komen. Na verwerking van alle ontwikkelingen en de voorgestelde keuzes, exclusief de inzet van het surplus van de algemene reserve, is er nog sprake van een negatief saldo van € 2.213.000 miljoen in 2026, € 541.000 in 2027, € 28.000 in 2028 en € 14.000 in 2029.

De actuele stand van de algemene reserve leidt tot een hoger inzetbaar surplus. Door een deel hiervan in te zetten ontstaat het volgende beeld:

(bedragen x € 1.000)	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
Saldo Kadernota 2026 - 2029	-2.213	-541	-28	-14
Bijstellen reeds opgenomen surplus (10% AR), mits solvabiliteit minimaal 20%.	562	541	28	14
Saldo Kadernota 2026-2029 inclusief aanvullende inzet algemene reserve	-1.651	0	0	0

In het raadsakkoord hanteren we het uitgangspunt van een structureel en reëel evenwicht in de begroting en de meerjarenraming. Er is, zoals u hierboven ziet, in deze kadernota sprake van een sluitende begroting in de jaren 2027 tot en met 2029. Bij de Programmabegroting 2026 en meerjarenraming 2027-2029 zal worden voorgesteld om het tekort in 2026 van (op dit moment) afgerond € 1,65 miljoen uit de algemene reserve.

Na besluitvorming over deze kadernota worden de kaders uitgewerkt in de Programmabegroting 2026 en meerjarenraming 2027-2029.

Beoogd resultaat

Vastgesteld kader ten behoeve van het opstellen van de Programmabegroting 2026 en meerjarenraming 2027-2029.

Proceshistorie en eerdere besluitvorming

De basis voor deze kadernota is de Programmabegroting 2025 en meerjarenraming 2026-2028 (inclusief aangenomen amendementen) die door uw raad is vastgesteld op 4 november 2024. Daarnaast zijn in deze kadernota de actuele financiële ontwikkelingen (waaronder de noodzakelijke uitgaven, de effecten vanuit de circulaire van het Rijk en de structurele ontwikkelingen vanuit de eerste bestuursrapportage 2025) en de verwachte inkomsten vanuit de Voorjaarsnota 2025 opgenomen. Tevens worden in deze kadernota maatregelen voorgesteld om te komen tot een sluitende begroting.

Argumenten

1.1 Het vaststellen van de kaders behoort tot de bevoegdheid van de gemeenteraad.

De kadernota biedt de kaders en is de opmaat voor een sluitende Programmabegroting 2026 en meerjarenraming 2027-2029.

1.2 Op grond van de vast te stellen nota afschrijving- en activabeleid dient de tabel met de afschrijvingstermijnen onderdeel uit te maken van de kadernota.

In de nota afschrijving- en activabeleid (raad 3 juli 2025) is bepaald dat de tabel met de afschrijvingstermijnen onderdeel is van de kadernota. Deze tabel wordt indien noodzakelijk jaarlijks geactualiseerd en vastgesteld. De tabel is opgenomen als bijlage 1 in de kadernota.

1.3 Een afschrijvingstermijn zijn gewijzigd.

Op grond van actuele ontwikkelingen en inzichten is de afschrijvingstermijn van gebouwen gewijzigd van 40 jaar naar 50 jaar.

Alternatieven

Uw raad kan tijdens behandeling van de kadernota het voorstel amenderen en daarmee richting geven aan de verdere invulling bij de programmabegroting.

Kanttekeningen

1.1 De vertaling van de Voorjaarsnota 2025 in de meicirculaire 2025 is nog niet bekend.

In deze kadernota hebben wij de financiële effecten vanuit de Voorjaarsnota 2025 voor de gemeente Veenendaal ingeschat. Dit geldt zowel voor de extra middelen voor de jeugdzorg als ook voor de overige ontwikkelingen (accressen en BTW-compensatiefonds).

Na de besluitvorming over de voorjaarsnota in het parlement zullen de financiële gevolgen voor de gemeenten hun beslag krijgen in de meicirculaire 2025 en worden, na ontvangst van deze circulaire, de werkelijke financiële gevolgen zichtbaar. Op dit moment is niet bekend of deze werkelijke gevolgen af zullen wijken van onze inschattingen.

Daarnaast geldt dat, op het moment dat het college deze kadernota heeft vastgesteld, de meicirculaire 2025 nog niet behandeld is door de Tweede Kamer. Net als in voorgaande jaren informeren wij uw raad separaat over de gevolgen van deze meicirculaire, voordat de behandeling van deze kadernota op 15 juli 2025 plaatsvindt.

Participatie

Niet van toepassing.

Wat betekent dit besluit voor inwoners?

De kadernota heeft geen directe gevolgen voor de inwoners. Afhankelijk van de besluitvorming over de programmabegroting zullen er gevolgen voor de inwoners zijn.

Aanpak / uitvoering

Na het vaststellen van de kadernota door uw raad werkt ons college de Kadernota 2026-2029 uit in de Programmabegroting 2026 en meerjarenraming 2027-2029. Deze bieden wij aan uw raad aan ter behandeling in uw raadsvergadering van 4 november 2025.

Communicatie over dit besluit

In 2022 is een amendement aangenomen dat beschrijft dat we zowel voor de kadernota als de programmabegroting middels een filmpje en infographic op een overzichtelijke, informatieve, begrijpelijke en toegankelijke manier moeten laten zien in welke onderwerpen de gemeente het komende jaar investeert, wat de effecten hiervan zijn voor inwoners en dit vervolgens te duiden met voorbeelden. Daarnaast is de achterliggende gedachte van het amendement dat er gekeken wordt naar de beste manier om deze informatie te communiceren.

De Kadernota 2026-2029 kent echter een andere opzet dan voorgaande jaren. Het is een beleidsarme kadernota met kaders voor bestaand beleid en contextuele informatie over afwegingen en gemaakte keuzes. Het doel van een infographic is snel en visueel informatie over te brengen. Dat betekent dat er beperkte ruimte is voor nuance en context. Om het verhaal van de kadernota goed weer te geven is er uitgebreidere toelichting en achtergrondinformatie nodig. Wanneer we deze kadernota in een infographic zouden gieten is het risico dat de afwegingen voor de gemaakte keuzes te eenvoudig/kort door de bocht worden weergegeven. In afstemming met de griffie wordt een video, persbericht en nieuwsbericht op veenendaal.nl geplaatst. Zodat er voldoende ruimte is om toelichting te geven en een compleet verhaal te vertellen aan inwoners, ondernemers en organisaties

Evaluatie

Niet van toepassing.

Kosten, baten, dekking

De financiële consequenties van de keuzes die u maakt, worden betrokken bij de integrale afweging van de programmabegroting.

College van burgemeester en wethouders,
verzonden namens

Sjoukje Deelstra
secretaris

Gert-Jan Kats
burgemeester

Bijlagen

1. Kadernota 2026-2029